

COMISSIÓ DE DEONTOLOGIA 2011

1.- Tramitació de sol·licituds d'intervenció de la Comissió de Deontologia (procediment certificat segons la norma ISO 9001:2008)

L'any 2011, hem rebut un total de 167 sol·licituds escrites, quantitat idèntica a la del 2010.

Les sol·licituds d'intervenció les classifiquem en tres grups: "denúncies, queixes o reclamacions"; "consultes" i "comunicacions i altres". El nombre de sol·licituds rebudes de cada un d'aquests grups s'indica en la taula següent:

SOL·LICITUDS D'INTERVENCIÓ DE LA COMISSIÓ DE DEONTOLOGIA		
ANY DE RECEPCIÓ	2011	2010
Denúncies, queixes o reclamacions	93	103
Consultes	41	30
Comunicacions i altres	33	34
Total	167	167

NOTA: Només es comptabilitzen les sol·licituds arribades per escrit, és a dir, no estan comptabilitzades les consultes ateses telefònicament (no s'accepten denúncies, reclamacions o queixes ni tampoc comunicacions que no arribin per escrit o que siguin anònimes).

De les dades anteriors, destaquem la disminució del 9,7% respecte de les denúncies, queixes i reclamacions rebudes l'any 2010. En canvi, s'ha incrementat en un 36,67% les consultes adreçades a la Comissió. Pel que fa a les comunicacions, la disminució ha estat mínima en termes absoluts, tot i que en percentatge representa un 2,94%.

A continuació es representen els motius a què estaven referides les sol·licituds d'intervenció rebudes:

Una mateixa sol·licitud pot estar referida a més d'un motiu, per això hi ha més motius (174) que sol·licituds (167).

MOTIUS DE SOL·LICITUDS D'INTERVENCIÓ DE LA COMISSIÓ DE DEONTOLOGIA 2011		
DESCRIPCIÓ DEL MOTIU DE LA SOL·LICITUD	NOMBRE DE SOL·LICITUDS	
	2011	2010
I. Autorització sanitària, requisits tècnics i bibliogràfics	12	24
II. Condicions de fabricació, elaboració, distribució, prescripció i dispensació de medicaments	37	49
III. Preus dels medicaments	6	3
IV. Tracte als usuaris	12	11
V. Publicitat, oferiment de primes, dirigisme i competència il·lícita	17	8
VI. Col·laboració amb la inspecció, l'Administració i altres professionals sanitaris	1	1
VII. Existències mínimes, desproveïment	9	11
VIII. Horaris, serveis d'urgència i presència farmacèutica	19	42
IX. Responsabilitats i/o incompatibilitats dels professionals	1	4
X. Irregularitats a la Seguretat Social	7	2
XI. Assaigs clínics	0	0
XII. Diversos	53	47
Total	174	202

També és important especificar que, en el cas de les denúncies, queixes o reclamacions, no en tots els casos la tramitació de la sol·licitud ha revelat una actuació il·lícita d'algun col·legiat; d'altra banda, en la majoria d'ells, no ha estat necessària l'aplicació de mesures sancionadores.

Aprofundint una mica en els motius de les sol·licituds, podríem comentar que, al contrari del que va passar l'any 2010, l'any 2011 ha disminuït de manera significativa (un 50%) el nombre de sol·licituds referides a *l'autorització sanitària de l'establiment*. En canvi, s'ha experimentat un increment d'aproximadament el mateix percentatge en el nombre de sol·licituds referides a *publicitat, oferiment de primes, dirigisme i competència il·lícita*. Aquestes dades es deuen a què, si bé s'han detectat menys casos d'oficines de farmàcia que venguin productes o ofereixin serveis no contemplats en el Decret 168/1990 i també de venda de productes exclusius del canal farmacèutic fora d'aquest, l'any 2011 hem tramitat més sol·licituds referides al contingut no sempre correcte de la publicitat d'oficines de farmàcia, o a l'aplicació de descomptes no autoritzats en medicaments.

Una altra disminució important és la del nombre de sol·licituds rebudes als serveis d'urgència, horaris i presència farmacèutica de les oficines de farmàcia. El descens ha estat d'un 54,76% respecte a l'any anterior, havent millorat també la dada respecte de l'any 2009, quan es van rebre 25 sol·licituds referides a aquest tema.

Com sempre, la categoria de *diversos* és la més nombrosa, degut sobre tot a que les consultes escrites ateses des de Deontologia tenen una temàtica molt variada; en la majoria dels casos, les consultes estan relacionades amb la possibilitat legal d'oferir un servei determinat en l'oficina de farmàcia (dietista, podologia, cosmètica, ...), però també hem resolt dubtes referits a la interpretació de la normativa aplicable, a la legalitat d'algunes ofertes que arriben a les oficines de farmàcia. En el cas d'usuaris, les consultes acostumen a ser sobre preus de medicaments, devolucions, substitucions de medicaments per part del farmacèutic,...

Pel que fa als remitents de les sol·licituds d'intervenció rebudes, en la taula següent es mostren les quantitats:

REMITENTS DE LES SOL·LICITUDS D'INTERVENCIÓ			
Remitent	Denúncies, queixes o reclamacions	Consultes	Comunicacions i altres
Ajuntaments, SCS, Inspecció de l'SCS, altres institucions, altres col·legis professionals,...	9		3
OMIC's associacions de consumidors,...	6		
Ofici (COFB, Servei Inspecció, Comissió de Deontologia,...)	17	4	5
Establiments Sanitaris	1		
Farmacèutics (no d'oficina de farmàcia)	2	4	
Farmacèutics (d'oficina de farmàcia)	26	20	25
Metges	1		
Altres professionals sanitaris	1	1	
Laboratoris i distribuïdors farmacèutics		2	
Usuaris	30	8	
No classificat		2	
Total sol·licituds	93	41	33

2.- Expedients disciplinaris

L'any 2011, la Junta de Govern, a proposta de la Comissió de Deontologia, va aprovar la incoació de tres expedients disciplinaris a tres farmacèutics col·legiats, titular cada un d'ells d'una oficina de farmàcia. El motiu de la incoació dels expedients indicats va ser, en dos casos, la detecció reiterada de manca de presència farmacèutica en l'oficina de farmàcia. En el tercer cas, el motiu consistia en l'atenció incorrecta dels serveis d'urgència assignats a l'oficina de farmàcia.

Aquests expedients continuaven en curs al tancar l'any 2011.

També l'any 2011 es va resoldre un expedient incoat l'any anterior a una farmacèutica titular d'oficina de farmàcia. La infracció que va provocar la incoació de l'expedient havia estat la detecció reiterada de manca de presència farmacèutica en l'oficina de farmàcia. La resolució de l'expedient, dictada per la Junta de Govern del Col·legi, va consistir en una amonestació pública en la revista col·legial [i]CoFB i una sanció econòmica de 2.000€.

3.- Altres activitats/serveis de la Comissió de Deontologia

3.1.- Base de dades de notificacions de robatori, pèrdua i falsificació de receptes, talonaris i segells.

Durant l'any 2011 es van rebre 139 comunicacions oficials (del Col·legi de Metges, de Mútues, del Departament de Salut) que es van reflectir en la base de dades que es publica a la web col·legial.

A més, a nivell intern, disposem d'una segona base de dades generada per les comunicacions telefòniques realitzades majoritàriament per les oficines

de farmàcia i que es refereixen a sospites sobre la validesa de determinades receptes. Aquesta base de dades, l'any 2011, contenia 72 notificacions que, en 13 casos, es van traslladar al Departament de Salut, atesa la seva reiteració.

3.2.- Publicació de pàgines web acreditades pel COFB d'oficines de farmàcia

L'any 2011 s'ha publicat una pàgina web més, acreditada pel Col·legi. Sempre que hi ha un canvi de contingut en una web acreditada pel Col·legi, es revisa i comprova la adequació d'aquest abans de publicar la web actualitzada. En cas que es detecti alguna irregularitat, la Comissió de Deontologia contacta amb el titular de l'oficina de farmàcia a la que pertany la pàgina, per tal d'assessorar-lo sobre les modificacions que cal introduir.

3.3.- Reunions amb el Centre d'Informació del Medicament, publicació d'articles.

Periòdicament, representants dels dos departaments es reuneixen per tal de posar en comú certs dubtes i consultes relatius, majoritàriament, a la interpretació de la normativa d'aplicació, en aquells casos en què no és del tot clara. Fruit d'aquestes reunions, publiquem petits articles que pretenen informar i aclarir certes llacunes als col·legiats. L'any 2011 hem publicat 7 articles referits a diversos temes (llibre receptari, llibre de comptabilitat d'estupefaents, fórmules magistrals, devolució d'estupefaents...)

3.4.- Publicació de notes informatives

L'any 2011 la Comissió de Deontologia ha publicat 6 notes informatives a la web col·legial, referides a temes diversos, com l'avís de la detecció d'un ús irregular de determinats medicaments, l'actuació il·legal d'algunes empreses que pretenien la col·laboració de les oficines de farmàcia, informació sobre els requisits que cal complir a l'hora de dispensar un medicament psicòtrop, etc.)

4.- Planificació i realització de visites d'inspecció a les oficines de farmàcia (procediment certificat segons la norma ISO 9001:2008)

L'any 2011, es van realitzar un total de 1036 visites d'inspecció a les oficines de farmàcia. Aquestes visites es classifiquen en les següents categories:

- a) Ordinàries (711 visites). Aquesta mena de visites es fan d'ofici i, a banda de comprovar el compliment dels requisits mínims exigits per la normativa vigent, tenen, sempre, la finalitat d'assessorar als farmacèutics.
D'aquestes 711 visites, 67 es van deure a canvis de titularitat, 9 a trasllats i 13 a la instal·lació de noves oficines de farmàcia.
- b) Seguiment (114 visites). De les que 102 es van deure a la comprovació de la presència farmacèutica i 12 estaven motivades pel seguiment d'altres irregularitats detectades durant les visites ordinàries.

- c) Altres (111 visites). D'elles, 49 van ser per a comprovar determinats fets objecte de denúncia, 26 estaven orientades a comprovar guàrdies i horaris, 9 van ser ordenades pel Departament d'Assessoria Jurídica als Col·legiats i Tramitació d'expedients i 11 van obeir a una ordre d'inspecció emesa per la Secretària de la Junta de Govern. De les 16 restants, 6 visites d'inspecció es van fer a petició del titular de l'oficina de farmàcia i en la majoria dels casos van tenir la finalitat d'assessorar sobre el laboratori de preparació de fórmules magistrals.